

ŠIMTMETIS TUMAS-VAIŽGANTAS 1869—1969

Lietuviai Tėvynėje ir išėjimoje dabar mini šimtmetį nuo garsiojo rašytojo ir visuomenininko kanauniko Juozo Tumo-Vaižganto gimimo. Gimė jis 1869 m. rugsėjo 20 d. Maleišių kaime, Svėdasų valsč., Rokiškio apskr. ūkininko 5 vaikų šeimoje. Išventintas kunigu 1893, darbavosi kaip kunigas įvairiose lietuvių parapijose, kur išvystė didelę religinę, kultūrinę ir visuomeninę veiklą.

Jis parašė daug straipsnių į laikraščius ir visą eilę grožinės literatūros knygų. Tarp 10 pačių mūsų dižiųjų rašytojų, neabejotinai, būtų ir Tumas-Vaižgantas. Jo didysis veikalas «Pragiedruliai» įeina į pagrindinį mūsų literatūros lobyną. Jame pavaizduoti spaudos draudimo laikai, kurių jis pats buvo stambusis veikėjas. Jame jis kaip iškalbingas liudytojas ir žodžio menininkas atvaizdavo daugybę Gondingos (tai yra, Žemaičių) krašto ir ypač savo gimtojo krašto Aukštaičių žmonių su jų jausmais, stekiais, gyvenimo vargais ir džiaugsmiais, bei ryžtu ginti, keiti lietuviškąją kultūrą.

Kitame veikle «DĖDĖS IR DĖDIENĖS» Vaižgantas pa-

vaizduoja dar baudžiavinio ir tik iš baudžiavos atleisto kaimo gyvenimą. Idomūs yra ir kiti jo raštai, apysakos, vaizdai. Jie turėjo didelės įtakos Lietuvos liaudžiai ir būsimiems rašytojams. Daug jis pradėjo rašė laikraštyje «Tėvynės Sargas», vėliau «Vilniaus Žiniose», «Viltuje», kurių jis buvo arba redaktorius ar svarbusis bendradarbis. Galima teigti, kad anais laikais Vaižganto žodį skaitė visa Lietuva. Jis buvo šviesais nusiteikimo, optimizmo žmogus. Jo žodis kėlė, ragino, džiugino. Jis visur ieškodavo ir rasdavo «deimaniškiukų».

Vaižgantas buvo labai jautresnis, veiklus visuomenininkas. Dalyvavo labai aktyviai nesuskaitomajame daugybėje įvairių draugijų. Nei vienas stambusis įvykis, minėjimas, suvažiavimas neapsieidavo be Tumo-Vaižganto. Kiek tik spėdavu, į viską reaguodavo gyvu ar spausdintu žodžiu. Savo visuomeniškumą kartą Tumas-Vaižgantas taip apibūdino: «Ir tapau savosios lietuviškosios visuomenės tarnas, dar daugiau — jos vergas, dėl jos metų metais nebemačiau, kaip skaisti saulutė šviečia ir džiugina».

Bet taip pat yra žinomas ir kitas jo liudijimas: «Laimės

ieškojau kitiems, o tapau laimingas pats».

O padėjęs kitiems, šelpęs, rėmęs jis yra labai daug — pradėdamas skurdžiu tautiečiu iki mūsų žymiųjų rašytojų ir veikėjų, materialškai ar dvasiškai suvargusių

Būtų gera, kad ir São Paulo lietuviškoji visuomenė pamintėtų jo gimimo šimtmetį.

J. A. V.

MIRĖ OPEROS SOLISTAS ALEKSANDRAS KUTKUS

Neseniai Čikagoje mirė vienas žymiausių lietuvių operos šulų — Aleksandras Kutkus. Jei Kipras Petrauskas laikomas lietuvių operos tėvu, tai Aleksandras Kutkus savo pečiais atlaikė visą operos rutinos ir administravimo darbą.

Nors jo balsas nebuvo dideles apimties, bet jo kultūrinis lygis ir operos partijų aukšto lygio atlikimas visada džiugindavo žiūrovus. Didelės inteligencijos, gražaus išsiskleidimo, kilmės būdo, patrauklių manierų ir pokalbių solistas dainininkas suvaidino žymią rolę lietuvių teatro ir operos gyvenime.

Buvo jis gimęs 1889 metais tais pat Svėdasų valsčiuje. Nuo 1922 metų visą laiką dirbo Lietuvos operoje. Vėliau gyveno Čikagoje, kur ne senai buvo atšventęs 80 metų jubiliejų.

PRADĖTA JAUNIMO CENTRO STATYBA. New Yorko

lietuviams rugsėjo 21 buvo senai lauktoji diena. Tą dieną buvo, taip sakant, pradėta ilgai lauktoji Kultūros Židinio — Jaunimo Centro statyba. Dabar po keletos metų triūso, aukų rinkimo, nupirkus žemę, atidarytas pirmasis Židinio namas. Visuomenės naudojimui ir visa žemė pašventinta. Kiti trobesiai jau griaunami ir ruošiamasi statyti didingi pastatai.

Pašventinimo iškilmes atliko prel. J. Balkūnas, dalyvaujant Lietuvos generaliniam konsului A. Šimučiu. Tėvų Pranciškonų vadovybei, eilei žymių veikėjų ir tautiečių dideliame būriui. Pagal parodytą parodytą statybos planą pastatė bus salė, koplyčia, vienuolynas, biblioteka, muziejus, mokykla, spaustuve ir redakcija (dienraščio «Darbininkas») ir dar eilė kambarių kitiems reikalams. Po iškilmių dar buvo koncertas ir vakarienė.

AUSTRALIJA

ŠOKA 20 METŲ

Šiomet sueina dvidešimt metų, kaip gyvuoja Pietų Australijos Adelaidės miesto lietuvių Tautinių Šokių Grupė. Pirmą kartą ji viešai pasirodė 1949 metais per Vasario 16 minėjimą, į kurį buvo sukviesta daug žymių australų.

Po to, pasirodymai sekė pasirodymus, paruošti šokiai, kaip kraitinių drobių riedimai, krovėsi repertuaro skrynion, kelio atgal nebuvo — negi gali nešokti, kad tavo šokį visi giria ir tave ant rankų nešioja. Ir taip per 20 metų. Buvo ir sunkių momentų. Prieš porą metų grupė buvo beį-

stanti. Tačiau jai vadovauti paėmus 20 metų praktiką turinčiam V. Stankui ir vėl atsikvietus pirmąją jos kūrėją instruktorę M. Baronaite-Grebliūnienę, grupė vėl atgijo. Dabar ji turi dvi grupes, kurios šoka ne tik lietuvių, bet sir įvairiuose australų parengimuose.

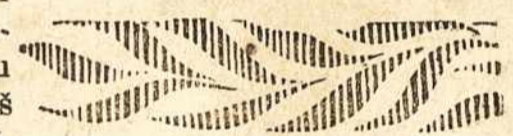

NET OBUOLIAMS PARDUOTI REIKIA SURAŠYTI LAPUS.

«Šiuo metu galioja dvejetainis atsiskaitymo su obuolius parduodančiais piliečiais tvarka». — aiškina žmonėms VALSTIEČIŲ LAIKRAŠTIS Lietuvoje: — «Paprastai užpildoma žiniaraštis, kuriame nurodoma obuolius pardavusio piliečio pavardė, vardas ir tėvo vartų pavadinimas, rūšis, kiekis, kaina ir išmokama pinigų suma. Žmogus, pardavęs obuolius, pasirašo žiniaraštį ir gauna pinigų. Žiniaraštyje matyti, kiek ir kokios rūšies obuolių parduota, kiek už tai priklauso pinigų.»

«Tais atvejais, kai supirkimo punktas arti paruošų kontoros ar vartotojų kooperatyvo, paprastai išrašomi kvitai, tuose kvituose nurodomi tie patys duomenys. Gavęs kvitą, žmogus nueina į paruošų kontoros ar vartotojų kooperatyvo kasą. Toje kooperatyvo kasoje išmokami pinigai už parduotą produkciją... Žodžiu sakant, be tėvo vardo obuolio neparduos.»

(ELTA)

Kritusieji už laisvę

(ėsinys)

Bet Lietuvos partizanų akys susekė ir šį suirinkimą. Staj kokį vaizdą atskleidžia okupuotos Lietuvos komunistų partijos laikraštis «Tiesa»:

«Senoji Malinauskienė, išbėgusi į kiemą karvės melžti, net krūptelėjo. Šiandien ji nepasakytų, ar taip iš tikrųjų buvo, ar tik pasirodė, kad už sodo pakrūmėje, ties pirtelė, už kurios tęsiasi balos ir brūzgynai, lyg sušlamėjo krūmai, trekskelė šakelė po kažkieko kojomis, šmėkskelė sulinkęs šešėlis. Moteriškė puolė į vidų ir, tik pasijutusi tarp žmonių, nusiramino...»

«Nakties tyloje sutratėjo automatai. Iš langų pabiro stiklai. Šviesa užgeso. Ir kraupioje tamsoje kažkas suvaitojo, suklykė. Vilhelmina puolė įvirtuvę. Skausmas nudegino kojas...»

Edvardas Misiūnas, kaip rašė kažką už stalo, taip ir nugriuvo ant grindų. Sunkiai sužeistas Bardinskas dar kurį laiką blaškėsi, vaitojo kraujo klane, kol užmermė akis. Namų šeimininkas ranka užspaudė kraujujančią krūtinę. Čia pat nuvirto sužeista Arūlienė.

Ne visiems čia susirinkusiems Tarybų valdžios veikliesiems buvo lemta sulaukti ryto, pilno didelių svarbių darbų ir rūpesčių. Ne visi išėjo vykdyti uždavinius, kuriuos aptarė... Žudikai iš pasalų, kaip vilkai, paleidę savo šūnius, jau buvo dingę. Vienam jų nei pavyti, nei sugauti... Rytojaus dieną šurpi žinia apskriejo visą Imbrado valsčių...»

Taip tai partizano teismas nuteisė ir įvykdė bausmę tiems Imbrado lietuviams, kurie norėjo

persistengti ir pirmieji skubėdami atimti žemę iš ūkininkų ir juos suvaryti į kolechozą. Kritus aršioms, nebe taip greitai atsirado jų įpėdiniai. Partizanų dėka ūkininkai dar galėjo kurį laiką kiek laisvesni pagyventi ir savo žemelę dirbti. Jei pasauliniai politiniai įvykiai būtų riedėję Lietuvos laisvės kovotojų naudai, tai daugelyje vietų mūsų budriųjų partizanų akių dėka okupantai nebūtų spėję galutinai sunaikinti ūkių ir ūkininkų.

Imbrado apylinkės partizanai, sunaikinę pirmuosius komunistus aktyvistus, bent šioje knygoje lieka bevardžiais, nes jų avardžių dar neatskleidė Lietuvos okupantas, o tuo pačiu, kol Lietuva dar tebėra rusiškojo pavergėjo auka, ir mes daugelio partizanų pavardžių negalim atskleisti.

KO NET LAUMĖS NEŽINOJO

Mokytoja Stasė Rūkienė, mokytojavusi Stelmuzės (Zarasų apskr.) apylinkėse, 1941 metų birželio mėnesio masinių trėmimų metu ištremta į Sibirą ir tik 1963 metais per didelius vargus pasiekusi laisvąjį pasaulį, «Drauge» 1965 m. Nr. 255 atskleidė vieną kitą smulkmeną apie Stelmuzės apylinkių partizanus:

«Partizanai, neduodavo rusams ir komunistams pasisavinti išvežtųjų ar pabėgusiųjų sodybų ir jose apsigyventi svetimieams. Mūsų senukas tėvas tik su lazdužė buvo iš ūkio išvarytas visiems keturiems vėjams pūsti. Ir mirė vargšas svetimijoje pirtėje, o mūsų ūkyje apsigyveno maskolis. Vieną naktį atėjo iki dantų ginkluoti maskoliniai (partizanai) ir klausia rusą:

- Kas čia gyvena?
- Fomka, — atsako rusas.
- O kas čia namą statė?

— Čia Rūkų sodyba, — atsakė drebėdamas Fomka.

— Tai kodėl tu čia gyveni svetimuose namuose? Duodam tris dienas išsikraustyti...

Ir maskolis išsikraustė, o namas trejus metus stovėjo tuščias. Tik jau daug vėliau namą perėmė vietos švietimo skyrius, nugriovė ir nuvežė į Stelmuzę. Dabar jame gyvena vidurinės mokyklos mokytojai.

Aplankiau Stelmuzę ir savo namą Stovi apleistas, nedažytas. Niekas nepakeista, tik vienas langas naujai iškirstas. Atsisėdau prie ramos palisėti, pasidairyti ir «pasidžiaugti» komunizmo «teisingumu»...

Ir toliau:

«Dar vienas šurpus momentas iš partizaninių kovų. Kartą išvarė vieną ūkininką vežti dviejų užmuštų partizanų. Eukavedistai spėjo, kad tai gali būti jo sūnūs. Žuvusių kūnus suvertė į vežimą, o vežėją privertė atsistoti ant mirusiųjų galvų. Ir šis tėvas išlaikė taip didį skausmą savo širdyje, nepravirko, nepasiviro ir budeliams neparodė, kad tai jo vaikai vežami...»

Žuvo trys broliai PLĖTOS. Tai buvo mano mokiniai. Juos ir šiandien matau: klasėje sėdi prieš mane keturi mieli berniukai, rankutėmis pasirėmę smakriukus, susikaupę klausosi Lietuvos istorijos didvyriškų padavimų. Trys iš jų mirė didvyriškai gindami savo gimtąją sodybą ir Lietuvą. Kas tada galėjo minti tokią žiaurią jaunųjų ateitį? Gal net ir laumės nežinojo.

(Bus daugiau)

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA JUATINDIBA, 20
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 273-0338

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

Administr.: Jonas Bružikas

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 15,00 visoje P. Amerikoje GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 50 00. GARBĖS Atskiro numer. išleidimas N Cr. \$ 75 00; Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 30
SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 20,00 paskutiniajame N Cr. \$ 15,00 viduriniuose puslapiuose N Cr. 10,00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo auožūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Anglija Reikalauja Laisvės Pavergtiems

Anglijoje, tiksliau tariant tai šiuo atveju dar tik Londone, nuo lapkričio 9 iki 16 dienos buvo pirmą kartą minima, panašiai, kaip ir Amerikoje, Pavertų Tautų Savaitė. Tik šiame minėjime nebuvo oficialios skraistės: minėjimai buvo rengiami ne vyriausybės paskatinimu remiantis, o privačios organizacijos — British League for European Freedom. Neskaitant to iniciatyvos privatumo, minėjimas visais kitais požiūriais buvo panašaus pobūdžio, kaip ir Amerikoje. Savaitės programa buvo pradėta bendromis įvairių tikybų pamaldomis St. Martins-in-the-Field bažnyčioje, Trafalgar aikštėje. Tą dieną Londone (šiek tiek ir kituose didesniuose miestuose) buvo skleidžiami atsišaukimai — tos savaitės minėjimų reikšmės paaiškinimai. Kitomis savaitės dienomis buvo rengiami kalkurių paskirų tautų organizacijų priėmimai, o lapkričio 2 — parlamentarų, laikraštininkų bei visuomenininkų susirinkimas parlamento rūmuose (Grand Committee Room). Lordas St. Oswaldas buvo šio susirinkimo oficialus kvietėjas — usirinkimo tikslas kvietime buvo paaiškintas — įvesdinti pirmąją Pavertų Tautų savaitę D. Britanijoje ir paminėti 94 milijonus nuo rusų ir kinų komunistų tironijos žuvusių žmonių. Savaitė buvo užbaigta eiseną nuo Hyde parko į Whitehall, kur prie paminklo padėtas vainikas.

Savaitės metu paskirų pavertų tautų delegacijos lankėsi pas ministrą pirmininką ir įteikė memorandumus dėl savo kraštų. Tokį memorandumą parengė ir D. Britanijos Lietuvių Sąjunga, kurios delegacija irgi lankėsi pas D. Britanijos ministrą pirmininką ir memorandumą įteikė.

Memorandume yra išdėstytas prieš 30 metų Maskvoje su darytas Molotovo-Ribbentropo sandoris (priede ištisi to sandorio ir slaptųjų protokolų tekstai, net ir už pusaštunto mili-

jono dolerių «nupirkto» Užnemunės dalies žemėlapis, o toliau — išskaičiavimas, ką Sovietija padarė ir tebedaro Lietuvai, ligi šiol tebesinaudodami to gėdingo sandorio pasekmėmis. Išvadoje yra pareikšta;

«Todėl mes manome, kad Sovietijos vyriausybė dabar, prisidengdama Europos Saugumo sutarties derybų skraiste, bando išgauti nuolatinėms savo sienoms. Mes, tačiau, tikimės kad Jungtinės Karalijos vyriausybė artėjančiuose pasitarimuose dėl Europos saugumo seks Atlanto chartos dvasia ir aiškiai tars, kad Lietuvos aneksija prie Sovietų Sąjungos nebus sankcionuota. Toliau, mes tikime, kad Jungtinės Karalijos vyriausybė pareikalaus, kaip išankstinės sąlygos konferencijai, kad būtų panaikintas 1939 metų Neapolimo Paktas su visais jo slaptaisiais protokolais, ir kad būtų atstatyta Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių nepriklausomybė, Sveikindami kiekvieną iniciatyvą, vedančią Europą saugumo linkme, mes manome, kad tas saugumas turi būti pagrįstas Europos tautų laisve ir nepriklausomybe».

(ELTA)

Normali Padėtis

«NEMELUOSIME»

Jeif komunistai nori ką nors pražudyti, jie pradeda apie jį neigiamai rašyti. Tai daroma ne todėl, kad tas žmogus būtų tikrai kaltas, bet kad jis prarastų pasitikėjimą žmonių akyse. Sovietų prokuroras Višinskis yra kartą pasakęs «Duokite man žmogų, ir aš rasiu įstatymą jį pasmerkti». Taip daro komunistai Rusijoje, taip daroma dabar ir Čekoslovakijoje.

Pasibaigus šįmet protestams prieš rusų invaziją, rugpjūčio 22 d. Čekoslovakijos vyriausybė išleido eilę įstatymų, kuriais leidžia saugumo organams suimti ir nubausti kiekvieną, «kuris neatlieka savo pareigos pagal socializmo idėjas». Su tokiu įstatymu, aišku, gali daryti, ką nori: areštuoti streikuojančius, nubausti kritikuojančius valdžią, nutildyti savaraikiškai galvojančius ir pan. Todėl vienas pažangus čekas taip pasakė: «Šie naujieji įstatymai leidžia saugumo organams sauvalisauti».

Tikrumoje taip ir yra. Daug tų, kurie šįmet dalyvavo proteste, dar tebesėdi kalėjimuose. Čekoslovakijos rašytojų sąjungos Pragos skyrius valdžios įsakymu jau uždarytas. «Mes prižadėjome», taip pareiškė protestuodami rašytojai, «kad niekuomet savo skaitytojams nemeluosime. Dabar atėjo laikas sustoti rašyti, nes mes atsisakome meluoti». Savaimė suprantama, kad jau išvalytos radijo ir televizijos stotys ir laikraščių redakcijos. Taigi atstatyta «normali» komunistiška padėtis. Gali skaityti matyti ir girdėti tik tai, ką tau valdžia pateiks.

MELUOJA KITI

Naujieji laikraščių redaktoriai pradėjo pulti ir buvusį komunistų partijos sekretorių Aleksandrą Dubčeką. Vienas jį pavadino net išdaviku, nes jis, tariamai žinodamas iš anksto apie rusų invaziją, nepainformavo apie tai savo kolegų. Iš tiesų, Dubčekas sužinojo

apie invaziją, invazijai jau vykstant. Bet, kaip sakė Višinskis, «duokite man žmogų ir aš rasiu įstatymą jį pasmerkti».

DIDŽIAUSI VALYMAI

Didžiausias valymas vyko per Čekoslovakijos centralinio komunistų partijos komiteto posėdžius. Jo nutarimu A. Dubčekas atleistas iš partijos prezidiumo ir seimo pirmininko pareigų. Jis pasiliko tik centralinio partijos komiteto narys, vienas iš 165, tik ar ilgai. Prašant, kad Dubčekas būtų teisiamas, Čekoslovakijos prezidentas Svoboda atsakė, kad, kol jis bus prezidentu, tol nebus jokių politinių bylų. J. Smirkovsky, artimas Dubčekui bendradarbis, išmestas iš centralinio partijos komiteto. Jis prarado ir seimo vicepirmininko vietą. Iš viso buvo išmesti 29 pažangūs centralinio komiteto nariai.

TUKSTANČIAI BĖGA IŠ TĖVYNĖS

Prisiminę kruviną Novotny priespaudą ir pamatę, kurio pusėn suka Husakas, 90.000 čekų spruko į Austriją ir nori emigruoti į kitus kraštus. Iš viso buvo išmesti 29 pažangūs centralinio komiteto nariai. Prisiminę kruviną Novotny priespaudą ir pamatę, kurio pusėn suka Husakas, 90.000 čekų spruko į Austriją ir nori emigruoti į kitus kraštus. Iš viso buvo išmesti 29 pažangūs centralinio komiteto nariai. Prisiminę kruviną Novotny priespaudą ir pamatę, kurio pusėn suka Husakas, 90.000 čekų spruko į Austriją ir nori emigruoti į kitus kraštus. Iš viso buvo išmesti 29 pažangūs centralinio komiteto nariai.

Kad čekoslovakai nebėgtų taip, kaip savo laiku vokiečiai Berlyne, Čekoslovakijos

(pabaiga 5 pusl.)

Keičiantis pasauliniams mokslams, technikai, visuomenės santvarkoms, imama abejoti ar iki šiol visų priimtomis dvasinėmis vertybėmis, ypač jaunimas. Jis tampa nekantrus net sielvartingai sukyla. Pajutęs savo reikšmę gyvenime, nori jame ko greičiau veikti. Todėl tėvai ir auklėtojai, atlikdami savo pareigas, neretai sutinka vis daugiau sunkumų.

Iš praeities paveldėtos institucijos, taisyklės, galvosena ir jausena ne visuomet beatrodo gerai tinkančios šiandienai padėčiai. Iš čia kyla žymūs elgesio ir normų sutrikimai.

Naujosios gyvenimo sąlygos paliečia ir religinį gyvenimą. Iš vienos pusės, kritiškesnis galvojimas apvalo religinį gyvenimą nuo burtais pagrįsto elgesio bei išlikusių prietarų ir reikalauja vis labiau patiemsi persiimti priimtuoju tikėjimu. Daugelis tuo būdu gyviau pajunta Dievą.

Iš kitos pusės, vis didėja žmonių pulkai, kurie religijos atsisako. Dievo ir tikėji-

mo nepaisyti nebėra taip neįprasta, kaip seniau. Šiandien sakoma, jog mokslo pažanga negali priimti tikėjimo. Visa tai aprašoma literatūroje, vaizduojama menuose, moksluose apie žmogų, aiškinant istoriją ir pilietinius įstatymus leidžiant. Tie dalykai daugelį sukrečia.

Tokie staigūs galvojimo ir elgesio pasikeitimai ir nesutarimai gimdo arba didina prieštaravimus ir išmuša žmones iš pusiausvyros.

Pats paskiras žmogus neretai pasijunta, kaip jo moderniai ir praktiškai gyvenimo reikalus sprendžiantis protas susikerta su teorišku galvojuimu ir neįstengia suvesti į planingą visumą turimų žinių.

Panašiai nesiderina su sąžinės reikalavimais ir noras sėkmingai veikti. Dažnai bendruomenės ir valstybės gyvenimo sąly-

gos prieštarauja asmeniškims žmogaus įsitikinimams ir pamaldesnio gyvenimo reikalavimams. Pagaliau nedermė kyla ir tarp žmogaus veiklos specializacijos ir žvilgsnio į visą tikrovę.

Seimoje nesutarimus kelia ekonominės ir visuomeninės sąlygos ir trintis tarp viena po kitos einančių kartų, arba nauji visuomeniniai santykiai tarp vyrų ir moterų.

Dideli nesutarimai kyla ir tarp įvairių rasių, net ir tarp įvairių visuomenės klasių; pagaliau tie neutarimai kyla tarp tautas apjungiančių organizacijų (nors jos buvo sukurtos norint taikiau sugyventi) ir jungtinių tautų arba kitų grupių gėdumo.

Visa tai kelia tarpusavio neįsitikinimą ir neapykantą, su skirtingais ir vargus, kurių priežastis ir drauge auka yra

pats žmogus.

Vis labiau įsitikinama, kad žmonija ne tik gali ir privalo vis labiau apvaldyti sutvėrimus, bet kad ji taip pat gali ir turi susikurti tokią politinę, visuomeninę ir ūkinę santvarką, kuri vis geriau tarnautų žmogui ir padėtų paskiriems asmenims ir grupėms reikėti ir ugdyti savo vertybę.

Daugelis griežtai reikalauja gėrybių, kurių jiems netenka dėl gyvat jaučiamos neteisybės arba nelygybės jas pasiskirstant. Neseniai pasėkios nepriklausomybę tautos trokšta naudotis nūdienės civilizacijos turtais tiek politinėje, tiek ūkinėje srityje ir laisvai vaidinti savo vaidmenį pasaulio scenoje. O visvien didėja jų atsilikimas. Badaujantieji kraštai šaukiasi periekluje gyvenančių pagalbos. Moterys reikalauja lygybės su

vyrų kur jos dar nėra pasiekusios. Miestų ir kaimų darbininkai nori ne vien pelnytis pragyvenimui, bet savo darbu išsiugdyti savo asmeninius talentus, drauge su kitais tvarkyti ūkio, visuomeninį, politinį ir kultūrinį gyvenimą. Pirmą kartą pradėdama galvoti, kad kultūrinės gerybės gali ir turi tekti visiems.

Už tų reikalavimų slypi gilesnis siekimas: paskiri žmonės ir grupės nori gyventi pilnai ir laisvai, kaip žmogui dera, panaudodami visa, ką šiandienis pasaulis gali teikti. Tautos, be to, vis daugiau siekia susijungti į visuotinę bendruomenę.

Šitokia padėtis sako, jog pasaulis yra galingas ir drauge silpnas, pajėgias veikti kilniai ir niekšingai; jam atviras kelias į laisvę ir vergiją, į pažangą ir nusmukimą, į brolybę ir neapykantą. Žmogus, be to, įsisąmonina, jog pats privalo tinkamai naudoti savo sukeltas jėgas, kurios gali būti jo pavergėjos ir tarnaitės. Visa tai kelia naujus klausimus. Apie juos kita kartą.

Vatikanas II.

Jaunystės AIDAS

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

“Ausros” Choro Penkmetis

Praeitą sekmadienį buvo tinkamai paminėta «Ausros» choro penkmetis. Kartu pagerbta ir Lietuvos kariai-savanoriai.

Publikos buvo, palyginant, gana daug. Atsilankiusieji neturėjo klausytis varginančių prakalbų, programa gerai paruošta ir tiksliai išpildyta.

Oficialioje dalyje, gal tai kad neįprasta salė, gal suprantamas nervuotumas kiek kludė geram atlikimui programoje pramatytoms giesmėms. Jautėsi netikrumas ir abejingumas, kuris tuoj dingo antroje dalyje. Liaudies motyvai skambėjo tiksliai ir niuansai buvo tikrai be priekaištų. Matomai, choro vadovui J. Kidykui S. J. yra gerai žinomi mūsų chorų geriausių vadovų tų tų pačių dainų išpildymai ir interpretacija.

Liaudies motyvų paprastumas didesnių išraiškų neleidžia išraišti.

Visos dainos buvo be palydo. Tai labiausia jautėsi «Kalvelyje», jam tikrai būtų reikėję instrumentinio palydo. Jo, deja, mūsų sąlygose nėra ir tai suprantama pačiam chorui ne naujiena, lygiai kaip ir jo vadovui. Vistik dainuoti be palydo yra žymiai sunkiau.

Po to publika turėjo malonią staigmeną: dainuoti keturias liaudies dainas kartu su choru.

Antros koncerto pusės dainos jau žymiai sunkesnės. Čia buvo proga parodyti savo pajėgas. Išgirdome naujiena - J. Juzeliūno perharmonizuotą ir perkurtą «Lietuva Brangi». Deja, ji daugumai publikos nepatiko. Nėdėlto, kad būtų blogai atlikta. Tiesa, ji tikrai nelengva visais atžvilgiais, bent mūsų sąlygose, mūsų nedideliams skaičiumi chorams. Ji nepatiko dėl mūsų tradicijoms priešingų dainų. Mums «Lietuva brangi» lyg kokia giesmė, bet ją išgirdę su visokiais pagražinimais liekame nustebe. Tai ypač mūsų senesnieji, čia nekalbu apie jaunąją publiką. Ne žiūrint labai gražių atspindžių, gerai išgautų efektų, nepaprastai daug valandų darbo ją mokinant, praeis daug laiko kol publika ims tinkamai įvertinti šią naują versiją.

Kita sunki techniška išpildyti daina tai J. Žilėvičiaus «Laisvės». Ir ne vien dirigentas abejojo jos pasisekimu ir tai dar pačiam gale programos. Ji skambėjo gerai ir net teko kartoti.

Kas dėl kartojimų tai galvo ūkis. Publika prašo, sunki pagunda atsisakyti ir einama į nepaprastą riziką. Niekuomet neišgaunama tas pat efektas, nes neįmanoma lygiai paveikti publikos du kart iš eilės. Kad šį kartą gerai išėjo, tai vis tik buvo rizikuota. Ar nebūtų buvę geriau duoti kokią kitą lengvesnę techniška dainą? Publika vistiek būtų buvusi patenkinta ir be jokios rizikos gale sugriūti.

Tarp dainų duoti trumpi komentarai. Lietuvų kalboje tik dainų pavadinimas pakankamas. Portugalų kalboje kiek platesnis paaiškinimas. Tekstų vertimą ir jų sklaidą atlikimą vykdė mokytoja Lucija Jodelytė.

Kiek teko girdėti, dėl laiko stokos nebuvo galimybės daryti generalinės repeticijos toje pačioje salėje. Truputį pakeitus choro vietą būtų buvę gauta žymiai gerėsnis skambesys, ko, žinoma, iš karto dainuojant negalima pramatyti.

Rengėjai tai pramatė ir pakartotinai prašė, kad negalima į tokius minėjimus vesti mažų vai

kų. Deja, nevisi paklausė. Laike koncerto keletas mažųjų bėginėjo salės gale, šokinėjo laiptais ir traukiojo užuolaidas. Suprantama, tai kliudė netik susikaupimui, bet erzinančiai veikia ir choristus.unku dainuoti girdint mažuosius triukšmaujant.

Šios pastabos nenori sumažinti koncerto vertės, jos tik primena aplinką. Per tuos 5 metus padaryta gana daug. Negalima net palyginti su pirmųjų metų koncertu. O kur per tą laiką bažnytinis giedojimas, atskiri pasirodymai. Nežmirština visų choristų asmeninės pastangos, choro vadovo prakaitas ir organizacinis darbas.

Tačiau manau kad koncerto neužtenka. Penkių metų vargą dar reikia kitaip paminėti: padaryti dar vieną uždara koncertą ir įgroti į juostelės visas tas dainas. Šiandien tas mums netik prieinama, bet ir būtina. Daug kas norėtų išgirsti dar kartą, dar daug kartų tas pačias dainas, bet koncertas jau praėjo. Juostelės prieinamesnės už plokšteles. Šiandien net ir mada juostelės, magnetofonus visi turi. Choras paruoštas. — Mieli «Ausros» choro nariai, paaukokite dar porą valandų ir įdainuokite tas dainas mums. Iš anketo ačiū.

A. D. P.

“AUSROS” CHORO KONCERTAS

Paskutiniame «Ausros» koncerte matėsi gražus jaunimo būrelis, gal todėl, kad koncerto rengėjai susiprato papiginti moksleiviams bilietus ir rezultatas buvo stebėtinas. Tai pavyzdys, kaip privaloma nepamiršti jaunimo. Jaunimo atsilankymai labai priklauso ir nuo tėvų, nes šiandien jau galima pasakyti kiekvienos šeimos tėvams: «Duok man pažinti savo vaikus, o aš pasakysiu, kas Jūs esate».

Nors buvo žadėta pradėti labai punktualiai, bet buvo pradėta su mažu pasivėlinimu, nes lietuviška publika nuo senų senovės yra įpratusi būtinai atvykti pavėluotai, tad ir po trečios valandos publika tebeplaukė iki užpi dė visas kėdes. Tokio skaitlingo atsilankymo vargiai buvo galima laukti, nes dar tik neseniai turėjome Bendruomenės choro koncertą, kuris taip pat praėjo su gražiu pasisekimu, nors publikos buvo žymiai mažiau. Skaitytajai patys tegul sprendžia kodėl taip atsitinka?

Lietuvos kariuomenės įsteigimo sukaktį, kaip kariškiui savanoriui buvo labai malonu, kad «Ausra» skyrė didelę savo programos dalį paminėti.

Pranešėjai pakvietus, buv. Lietuvos karys Antanas Rudys įnešė scenon Lietuvos trispalvę, lydima savanorių kūrėjų senų veteranų Kap. J. Čiuvinso ir leitenanto St. Butrimo. Sukakčiai paminėti «Ausros» choras sugiedojo dvi giesmes ir kartu Lietuvos Tautos himną, kuris tikrai didingai veržėsi iš gilumos krūtinės visų dalyvių. Toliau atliktas įvairus repertuaras įvairių kompozitorių lietuviškų dainų. Choras, mano supratimu, skambėjo labai darniai ir dainos meistriškai atliktos. Maži nedarnumai paskendo bendrame gerame nusiteikime ir už tai gerokai plota ir prašyta vieną kitą dainą pakartoti, nes publikai, netik neįkirėjo skambios dainos, bet visi skirstėsi gailėdamies, kad koncertas baigtas. Tikrai buvo malonu širdžiai po tokios gražios lietuviškos šventės.

Viena labai graži ir įdomi naujiena, kuri visiems seniems ir jauniems patiko, tai choro dainos kartu su publika. Dainos skambėjo didingai ir labai gražiai, tik gaila, kad ne visi galėjo prisidėti, nes nemokėjo arba pamiršo dainų žodžius. Sekantį kartą būtų pageidautina atspausdinti ir žodžius. Tuo būdu ir mūsų jaunimas galėtų dalyvauti dainuojant ir išmokyti gražių dainų.

Tikiu, kad netik publika buvo patenkinta, bet ir choras, matydamas tokį įgausų klausytojų būrį. Mano nuomone, choras taip turėtų neatsis-

sakyti, kuomet jis bus kviečiamas pasirodyti mūsų tautinėse ir kitose kolonijos šventėse. Malonu būtų, kad šis bendradarbiavimas nesustotų ir visuomet būtume kartu visose mūsų šventėse bei choro parengimuose.

Naujoji choro uniforma choristų, ypač mergaičių, tikrai pagirtina, nes davė akiai gražų neįprastą reginį. Šį kartą, ypač chorisčių suknelių spalva ir puiki lietuviška išvaizda, sudarė scenoje lyg kokią spalvotų gėlių puokštę.

Prisimenant, kad šis choras šventė vos penkerių metų sukaktį ir kad per tą trumpą laiką susiorganizavo į tokį gražų būrį ir atliko tai, ką mes girdėjome šiame koncerte, tai buvo galima tik dėka choro vedėjo Tėvo Jono Kidyko darbo ir neapsakomo visų «Ausros» choro dalyvių pasišventimo.

Garbė Jums visiems, kurie taip nuoširdžiai pasišventėte gražiam lietuviškos dainos menui.

Kapit. J. Čiuvinas

Dagarba kritikai

IŠ LINKSMOSIUS PUSĖS

Šiais laikais ne kritikuoti ko nors, tai reiškia, kad esi atsilikęs, nieko nesupranti ir nebesurandi net savo vietos šiame krašte, kur visko galima gauti, bet daugelį gražių mintis, kodėl čia nėra lietuviškų klumpių, ir niekas neima litų. Va, kokia patriotė vardan lietuviškumo norėtų visą miestą klumpėmis apauti, nagines įtaisyti, arklius pakinkyti vietoj automobilio ir dolerį, tą niekšiška, kuris tiek eibių daro, paversti neištvirkusiu litu. Ką čia kalbėti, tokie užmojai, tik šis perdėm pagėdęs lietuviškas pasaulis visai tuo nesidomi.

Na, yra ir kitokių kritikų, kurie tam pasaulio tobulėjimui skirti. Va, taip norėtų gelbėti visą pasaulį, nehygieniškai valgantį, o pasaulis rieda pūkalybiškai visai nesustodamas prie tų girų ir blynų, kuriuos šeimininkė, pasaulio išgelbėjimui higieniškai gamina. Ne taip kaip ten kokie šiaip žmonės tiesiog nehygieniškus valgius ryja, visai savo smertim nesirūpindami, ir todėl jiems, ne kitiems, Pr. Sulas svarbią knygą išleido, «Kaip pasirašyti testamentus». Nepa sant, kad tie žmonės jau ir taip mirs, nehygieniškus valgius valgędami, pasaulis pilnas baisių nebeišsibalansavimų ir todėl skęsta prarajon, lyg kokian gijos ežeran. Ką čia ir kalbėti jei nebūtų to šaunaus pasaulio kritiko, tas visas lietuviškas pasaulis, ant tautinio kaklaraiščio grandinėles kabodamas nutruktų žemyn, ir baigta, liktų tik keletas asmenų. Ir tie patys paskui persivalgę tais higieniškais valgiais mirtų. Taip ir būtų pasaulio galas, jei nebūtų kritiko.

Yra ir tokių kritikų, kurie pilni kovos dvasios. Koks nors Stravinskis moko visą pasaulį kovoti už teisybę. Jis pats irgi labai kovingas, tik gaila, kad nebuvo progos kovoti kaip ten ko kiems partizanams, o reikėjo bėgti, net ir jauno lietuvių kaklaraištį užmiršus. Žinoma, niekas negali kaltinti patrioto, jeigu jam likimas pavydėjo progos mirti už tėvynę, todėl gerai, kad ir dabar bent kitus ragina į kovą. Gėl kugelio gerai prisikirtus, kritiką užpuola nuostabūs patriotiniai jausmai. Ką čia ir kalbėti, kam gi kugelis būtų vadinamas lietuvišku valgiu, jeigu nesukeltų ryžto kovoti už pavergtą tėvynę ir nekeltų entu-

(pabaiga 6 pusl.)

Išpūdžiai iš kelionės po Š. Ameriką

ZENONAS BAČELIS

KELIONĖS TIKSLAI

Seniai norėjau bent paviršutiniškai susipažinti su Šiaurės Amerika, kurios dėka dar laikosi demokratiškasis pasaulis, Galėtų atrodyti keista, kad į tokią kelionę išsirengiau tik išėjęs pensijon. Iš penkiasdešimties trijų profesinio darbo metų Rusijoje, Lietuvoje ir Brazilijoje, keturiasdešimt aštuoneri metai išslydo iš pensijos. Bet pastarųjų penkių metų tarnybos senatvės pensija ir įstaigos priedas išlygino nubrauktus metus. Jei lieku kam nors skolingas, tai tikrai brazilų tautos masei, kuri dėl didelių skirtumų tarp atlyginimo profesionalams ir eiliniams darbininkams, tokių privilegijų pensijose neturi ir turi pagrindo priekaištauti vadovams ir toleruoti bolševikų keliamus neramumus.

Kaip tautinės mažumos narys, solidarizuoju su tais, kurie stengiasi išlyginti atlyginimų kontrastus. Todėl nesijaučiu nusidėjęs, nes turėjau ir antrą tikslą kelionei, — būtent — nors paviršutiniškai susipažinti su Amerikos lietuvių tautybės būkle, su lietuvių išeivijos medžiaginiu pajėgumu, su jos kultūrinio gyvenimu.

Trečias, gal jau savanaudiškesnis tikslas buvo pajavrinti senatvės gyvenimą, išsiblaškyti, pasibastyti ir patenkinti žmogui būdingą smalsumą.

KELIONĖS PLANAS

Pagal tuos tikslus pasirinkau ir aplankytinas vietas. Pirmiausiai norėjau apsilankyti ten, kur gyvena daugiau

siausiaspietusių lietuvių. Tai ir pabuvojau: Naujorke, Hartforde, Philadelphijoje, Washingtone, Bostone, Broektone, Clevelande, Detroite, San Francisco, San José, Los Angeles, Las Vegas ir Čikagoje, žinoma ir dar įvairiuose tų didmiesčių priemiesčiuose.

Be abejo, pirmiausiai teko lankyti gimines, intymesnius pažįstamus, draugus, oficialius asmenis ir visuomenininkus. Dėka jų didelio svetingumo galėjau pamatyti kitų mažiau aplankomas vietas, su o be to dar tas jų svetingumas žymiai sumažino kelionės išlaidas.

Stebėjau ir jaudinausi visur patirtu lietuviu nuoširdumu, rūpinimusi manimi, paslaugumu, pasitarnavimais ir visokia globa.

Telefoniniais net tolimų distancijų pranešimais jie painformavo įvairius žmones mano aplankysimuose miestuose, prašydami mane tenai pasitikti ir globoti. Šiltos globos patyriau ir iš tokių tautiečių, iš kurių niekuomet nebūčiau drįsęs ko nors tikėtis.

Ne vienas aplankytųjų sten gėsi ant greitųjų sukviesiti mano ir savo pažįstamus, drauge praleisti laiką, pasišnekučiuoti, prisiminti tėvynę, politinį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, išgyventus šeimyniškus epizodus ir įvykius. Taip besišnekučiuodami pasijusdavome tartum būtume tėvynėje ir susidarydavo nuotaikos, kad mes vis dar tebesam tautiški klajūnai.

Šitie mirażai, betgi, išsisklaidydavo atsiveikinant. Labai labai malonu yra susitik

(pabaiga iš 3 pusl.)

vyriausybė uždare rubežių ir nebeišleidžia net tų, kuriems buvo davusi vizas. Tokių pri skaitoma apie 100.000. Jie už daryti geležine uždanga. Tai vėl «normali» komunistinė padėtis.

VEIDMAINIAI DĖKOJA

Spalio 20 dieną Husakas ir kiti žymūs čekoslovakai nuvyko į Rusiją ir, paviešėję ten savaitę laiko, viešai ir oficialiai padėkojo rusams už tikrojo marksizmo atstatymą jų žemėje. Ilgą savo kalbą Husakas taip baigė: «Tegyvuoją didvyriška tarybinė liaudis — revoliucinių pažangių ir DEMOKRATINIŲ VISOS ŽMONIJOS TRADICIJŲ SKLEI

ti po 25 metų su gerais bičiuliais, užtat atsiskirti yra itin skaudu. Dažnesni pasimatymai dėl didelių tolių neįmanomi, nebent galėtumėm pasi versti Goethes Faustais. Bet išgyventieji eusitikimai, pabendravimai ir atsiveikiniai liks neišdildomi ir skatins bendradarbiauti savoje aplinkoje.

Grįžęs į S. Paulį, per «Mūsų Lietuvą» tariau nuoširdų AČIŲ visiems, maloniai mane priėmusiems ir savo būstines, už vaišingumą ir globą ir tiems, kurių patyriau lietuvišką svetingumą. Taip pat dėkoju ir visiems mano su tiktiesiems už orientavimą, informacijas, paaiškinimus, patarimus ir linkėjimus.

Platesnius išpūdžius apie Jungtines Amerikos Valstijas ir jų lietuviškąją išeiviją patieksiu atskirai.

São Paulo, 1969. XI. 20.

Zenonas Bačelis

DĖJA. Tegyvuoja AMŽINA Čekoslovakijos ir Tarybų Sąjungos tautų draugystė ir sąjunga» (TIĖSA, 1969.X.28).

Nežinia kiek metų tvers toji amžina draugystė. Rusai čekoslovakų nepaleis, o naujoji prekybos sutartis dar labiau prijungia Čekoslovakiją prie Rusijos.

Paklaustas vieno Amerikos žurnalisto, ko Dubčekas siekė savo reformomis, šis jam taip atsakė: «Aš norėjau duoti komunizmui žmogišką veidą». Bet tas veidas nepatiko Kremliaus imperialistams, ir jie atstatė Čekoslovakijoje «normalią» komunistų padėtį su spaudos, radijo ir televizijos cenzūra, su slapta policija, su naujais įstatymais, reikalaujančiais gyventi pagal komunizmo idėjas, ir su rusų tankais, kurie nenori iš Čekoslovakijos pasitraukti. Tie rusų tankai turi garantuoti «amžiną» Čekoslovakijos ir Rusijos «draugystę». Tokia yra komunistų normali padėtis, ar ne?

Petras Pakalnis

ISIDĖMĖTINĖS ADRESAI: LIETŪVOS ATSTOVYBĖS URUGUAY, MONTEVIDEO

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pio Ragažinskas, Tel. 63-5975.

Liet. Bendruomenė, pirmnickas p. Juozas Tijunelis Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 266-0346.

TĖVAI JĖZUITAI: Rua Juatindiba, 20 Parque da Mooka — Tel. 273-0338 arba 92-2263

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

MOOCA, Rua Juatindiba, 20 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol

Šv. Kazimiero parapijoje: Parque da Mooka Rua Juatindiba, 20.

Sekmadieniais ir šventadieniais 8, 10 ir 17,00 val. Darba dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 c mišios:

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. V. Carolina 15 val., Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,30 val. Bom Retire, 10,15 val. Utinga 16,30 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8,30 val.; Moinho Velho 11,30 val., Lapa 16,30 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10,30 val. V. Prudente 18 val.

«MŪSŲ LIETUVOS» REDAKCIJAI IR ADMINISTRACIJAI, TAIP PAT IR SÃO PAULO LIETUVIAMS JĖZUITAMS GALITE SIŪSTI LAISKUS ŠIUO ADRESU CAIXA POSTAL 4421, S. PAULO, BRASIL.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

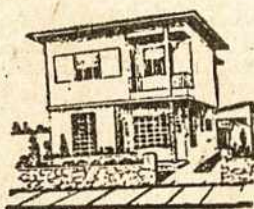
VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra labai žinomas gėrimas Kurio puiką veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 643
Telefonas: 220-1748, 220-1751 e 220-1752

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Stasys Lapienis

naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.

Naujasis adresas:

DEPOSITO PARATODOS

Avenida Sapopemba, 5761, V. Guarani

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Įkorporavimai — kondominijos — sklypų išdalinimas — Administracija — nejudomo turto pirkimai bei pardavimai — kreipkitės į

Administradora e Imobiliaria Bernardes Ltda.
atsakomasis bendrininkas Gil Prestes Bernardes
Praça Antonio Prado, 33, — 4* andar, conjunto 401.
Telefonas 33-1443 — São Paulo.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų.

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
telkite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

MŪSŲ Lietuva

RUA JUATINDIBĂ, 20 — P. DA MOÓCA — SÃO PAULO, 13

Kartu Su Viso Pasaulio Tikinciais Melskimės Už Persekiojamą Bažnyčią ir Už Lietuvą

Pasibaigus antrajam pasauliniam karui kaikiurios laida-
ringos organizacijos Europoje pradėjo minėti METINĘ MAL-
DOS DIENĄ už persekiojamą Bažnyčią, ją vadintą Tylos
Bažnyčia. Tuo žodžiu suprantama Bažnyčia komunistų valdo
muose kraštuose. Ši užuojauta persekiojamiems tikintiesiems
greitai plito ir dabar daugelyje laisvo pasaulio kraštų ji yra
tapusi jau tradicine diena. Amerikoje katalikų vyskupai šia
intencija yra paskyrę GRUODŽIO 18-JĄ DIENĄ. Visi tiki-
tieji yra raginami tą dieną melstis už persekiojamą Bažny-
čią. Šioje persekiojamos Bažnyčios sąvokoje šiandien telpa
ir Lietuva, kur tikintiesiems tenka kentėti Lietuvos istorijo-
je iki šiol dar nebuvusią priespaudą. Okupanto tikslas yra
visiškai sunaikinti Lietuvoje Katalikų Bažnyčią ir lietuvių
tautoje tikėjimą į Dievą. Kunigų skaičių greitai mažina ne
tik mirtis, o ir Maskva. Vien tik šį 1969 metų rudenį 29 ku-
nigams uždrausta eiti kunigo pareigas, žinome likimą ku-
nigų šiais metais drįsusių kreiptis į Maskvos valdžią, kad bū-
tų leista priimti į Kunigų Seminariją daugiau kandidatų.
Melsdamiesi už persekiojamą Bažnyčią tuo pačiu meldžiamės
už Lietuvą. Taigi lietuviams dera nuoširdžiau negu ki-
tiems įsijungti į besimeldžiančią žmoniją. Ar bažnyčioje bū-
tų tai viešai priminta ar ne, lietuviai tą dieną savo maldų ir
darbų intencijose prisiminkime Lietuvą ir kitus mūsų likimo
brolius — pavergtus ir persekiojamus. Maldose ir intencijo-
se susijungkime su persekiojamų kančiomis ir jų tyliu pa-
galbos šauksmu. Daug gali nuolatini tikinčiojo malda (Jokū-
bo 5, 16). Darbuokimės ir melskimės neabejodami kad Die-
vas neleis ilgai trijumuoti jo ir žmogaus priešams.

Vysk. V. Brizgys.

IŠ LIETUVOS

Gauta žinia, kad šiemet vėl
mirė keletas kunigų: Bubas,
Masionis, Mėlyls, Drunžlis, o
Kaune palaidojo kun. Pūkj.
Iš visų kraštų nuvažiavo į jo
laidotuves apie 100 kunigų.
Mirusiųjų vietas nėra kas
užima, nes per metus mirėta
30–35 kunigai, o išventina
vos 3–4 naujus kunigus, ka-
dangi seminarijoje nebeleidžia
ma daugiau būti kaip 26 klie-
rikams. Ir iš tų pačių dalis
išstoja vadinas, į laisvę re-
lijijai didžiausia, kaip giria-
si komunizmo draugai.

♦♦♦

Moooca

«Aušros» chorui labai rei-
kalinga daugiau tenorų. Bal-

singi vaikinai ir vyrai prašo
mi įsijungti. Repeticijos vyks
ta šeštadieniais 19 valandą,
Rua Juatindiba 20, Parque da
Mooca.

Šiuo metu choras mokinas
iš Lietuvos gautas Kalėdų
giesmes.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvių Bendruomenės Val-
dyba aptarė Vasario 16 minė-
jimą. Ji jau gavo São Bento
salę ir bažnyčią miesto cen-
tre. Minėjimas bus sekmdie-
nį, Vasario 15 dieną. Dabar
Bendruomenės Valdyba, kaip
teko nugireti, kreipsis į visas
organizacijas, veikėjus ir cho-
rus susitikti, pasitarti, kaip
ko išpudingiau minėjimą pra-
vesti.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras

Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

GRAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206;

Vila Prudente, Tel. 63-5352

JAU BAIGIAMI RUOŠTI
planai statybai prie Tėvų Jė-
zaitų vienuolyno. Pirmieji sta-
tybos reikalus parėmė pp.
Bratkauskai, suteikdami savo
auką. Jiems nuoširdus ačiū!
Jei viskas sėkėsi, kaip pla-
nuojama, tai naujoji pasogė
turėtų būti gatava metinei šv.
Kazimiero šventei, t.y. iki
kovo 4 dienos.

SERGA:

p, Sofija Kontautaitė Cafal-
li. Ji yra Muzikos Instituto di-
rektorė Tucuruvi.

Susilaužė koją ir namie Vi-
la Gustavo guli Marija Bue-
nauskienė-Jotkaitė.

Antanas Kliauklys, 79 me-
tų irgi serga ir nelipa iš lo-
vos.

Vis nepagyja ir Mokoje gy-
venęs Kazys Musnickas. Vi-
sai arti jo jau kuris laikas
surguliuoja p. Musteikienė. P.
Onos Stankevičienės sveika-
ta vis svyruoja — tai geres-
nė, tai blogesnė ir vis negali
grįžti iš Santa Izabel sanato-
rijos.

MIRĖ

Lapkričio 30, Campinas mies-
te nuo širdies smūgio mirė
fotografas menininkas Kazys
VOSYLIUS. Palaidotas Naujo-
siose kapinėse gruodžio 1 d.
Jo kapo numeris yra 227.

Lapkričio 19 mirė Ona LA-
ZAUSKAITĖ (Kemežienė) apie
66 metus amžiaus. Gyveno Vi-
la Santa Clara. Palaidota For-
mosa kapinėse. Kilusi iš Su-
valkų Kalvarijos.
Neseniai mirė Kazys ŠEŠ-

KEVIČIUS, gyvenęs Viloje
NIVI.

Gruodžio 1 d. širdies smū-
gis paguldė karstan 67 metų
Praną IVANAUSKĄ. Jis gyve-
no Vila Gustavo. Gimęs Tra-
kuose, palaidotas Formozos
kapinėse. Liko liudinti žmona
Pranė Juodzevičiūtė, duktė
Ona, sūnus Alfonsas ir dvi
anūkės.

Prieš keletą savaičių mirė
Vytautas KRISTINAS, gyvenęs
prie Vila Leopoldina, Lapa.
Mirė sulaukęs vos 32 metų
amžiaus ir palaidotas Lapos
kapinėse. Mūsų užuojauta ar-
timiesiems ir giminėms.

GIMĖ

Apolonijai Deveikytei ir Sil-
verio Milton gimė graži du-
krytė Rosa Ana lapkričio 28
d. Sveikiname laimingus tė-
vus, gyvenančius Moinho Ve-
lho, Ipiranga.

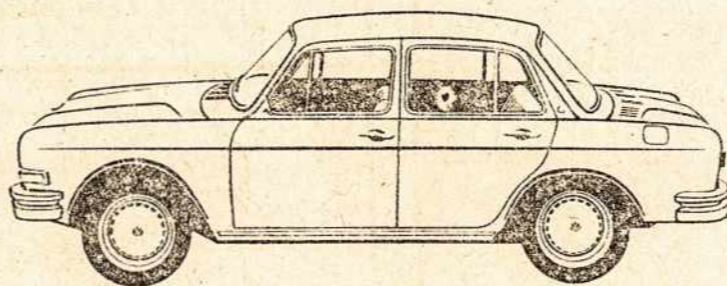
VESTUVĖS.

Ateinantį šeštadienį, gru-
odžio 13 d., Moinho Velho baž-
nyčioje (Ipiranga) priims Mo-
terystės Sakramentą Leonar-
das Jaraševskis su Elizabete
Pulmanas. Iš apakto sveikina
me jaunavedžius!

ALUČIO BALIUS.

Praeitą šeštadienį, 29 lap-
kričio, VILAS ANASTACIO Dr.
J. Basanavičiaus vardo Moky-
klos patalpose įvyko Alučio
Balius. Ji surengė tos moky-
klos Globėjų Būrelis. Dalyva-
vo nemažas būrys tautiečių.

V. tem interêsse
em saber tudo
sôbre o Volkswagen
de 60 HP?

Procure-nos.

ESTAMEL - Estanislau Meliunas Jr.
R. Ibitirama, 1235-1269 Fone 63-2387, V. Prudente

ADVOKATĖ IRENA GRITĖNAS — SPINA

praneša tautiečiams, kád daro inventarus, iškraustymus,
skrybybas, nejudomo turto administravimą,

Priima klientus savo raštinėje, esančioje Largo
Sete de Setembro, 52, 6.0 andar, sala 607
(priešais Forum) nuo 16 iki 18 valandos.

ATSKIRO NUMERIC

KAINA 0,30

Buvo gražiai pasivašinta, pa-
sikalbėta, šokta ir daug dai-
nų pridainuota.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

Jonas Gerulaitis 25 ner.
Po 20 ner.: Kazys Maciule-
vičius, Pijus Ambrozeyičius,
Veronika Malinauskas.

Po 15 ner.: Vladas Gavė-
nas, Juozas Šlikta, Henrikas
Klimas, Vladas Povilavičius,
Petras Paunksnis, Petronėlė
Nakvazas ir Vėlutis. O Vla-
das Jurgis Garbės Leidėjas
100 ner. Administracija širdin-
gai dėkoja.

V. Zelina

Vila Zelinos ir apylinkės lie-
tuviai Kūčioms plotkelių gali
gauti Vila Zelinos klebonijoj.

Šv. Mergelės Marijos Ne-
kalto Prasidėjimo šventė gru-
odžio 8 d. bus darbe diena.
Todėl sumos 11 val. nebus,
bet jos vieton lietuviškos mi-
šios bus septintą (19) val. va-
kare; gi litanija bus giedama
18,30 val.

Gautomis žiniomis iš Ro-
mos, prelatas Zenonas Igna-
tačius, dar prieš Kalėdas ruo-
šiasi atvykti Brazilijon ilges-
niam apsigyvenimui.

Lapkričio mėn. 27 d. Vila
Prudentėje mirė Stanislovas
Stefankevičius, širdies liga,
60 metų amžiaus. Nuliūdime
paliko žmoną Vandą, dukterį
Lidiją ir sūnų Henriką. Sep-
tintos dienos mišios buvo 3
dieną gruodžio Vila Zelinoje
Quinta dar Paineiras mirė
Adolfas Tarasevičius, Vila
Beloje — Vincas Buzevičius.

(pabaiga iš 4 pusl.)

ziarmo daužyti kumščiu į sta-
lus, vis tą priešą gąsdinant,
kuris niekšas taip greit vijo,
jog nebuvo prōgos nė su juo
pasimušti...

Todėl mes, gerbdami kriti-
kus ir jų meną, nuostabiai
švariai purvinti visus, ar sa-
vo panešiotus skalbinėlius,
garbingai, stebint visam pa-
sauliui, išplauti, čia iškelia-
me jų milžiniškus mūsų kūr-
tūrai ir kovai už Lietuvos
laisvę laimėjimus.

P. Š.

Iš «Spygliai ir Dygliai»

